

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2012 > Næringsstofoptimering > **Er der styr på opbevaringskapaciteten for gylle på kvægbrug?**

Er der styr på opbevaringskapaciteten for gylle på kvægbrug?

Det er vigtigt at tilrettelægge sædskifte og udbringning af gylle i sommeren og i efteråret, så kapaciteten rækker til Promilleafgiftsfonden for landbrug foråret.

Hvis du i dag har så begrænset en opbevaringskapacitet af gylle, at det hidtil har været nødvendigt at udbringe gylle først i februar, er det allerede nu vigtigt at være opmærksom på at tilrettelægge sædskifte og udbringningsstrategi i efteråret. Herved sikres det, at der er bedre plads i gyllebeholderen til foråret.

Vær opmærksom på, at kommende lovgivning vil forbyde udbringning af gylle på frossen jord (dog ikke på let morgenfrost). Det vil stille endnu større krav til opbevaringskapaciteten. Afpas areal med græs, vinterraps eller frøgræs efter opbevaringskapaciteten og hav en udbringningsstrategi i sommeren og om efteråret, så du kan opbevare gyllen frem mod 1. april, hvis det bliver en lang vinter.

Kravene

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er defineret, at der skal være en tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske på en miljømæssig forsvarlig måde. Reglerne om udbringningstider og krav til udnyttelse af kvælstoffet i husdyrgødning skal kunne overholdes.

Der skal dog være opbevaringskapacitet til minimum 6 måneders husdyrproduktion, inklusiv tilledning af vaskevand og vand fra betonbæstede arealer. Almindeligvis svarer det til 7 måneder for kvægejendomme med græssende dyr i sommerhalvåret.

Billede 1: Behov for øget fokus på opbevaringskapaciteten af husdyrgødning. Øget tilledning af vand og forbud mod udbringning på frossen jord kræver planlægning. Foto: Torkild Birkmose, AgroTech.

De kortsigtede løsninger for de landmænd som mangler plads i gyllebeholderen er at leje beholderplads ved en nabo eller at tilpasse sædskifte og gødningsstrategi til den aktuelle kapacitet. Med vinterens styrke som den ubekendte faktor bør der planlægges efter en opbevaringskapacitet, som rækker frem mod 1. april.

Tilpasning af sædskiftet på kvægbrug

Især på kvægbrug, er der ofte stor variation i den producerede gyllemængde, som stammer fra forskel i vandforbrug, fodring, malkesystem og ensilagepladser. I praksis kan det betyde en stor forskel mellem den beregnede opbevaringskapacitet og den faktiske kapacitet på ejendommen. Det er væsentligt at tage højde herfor i mark- og gødningsplanen.

I nedenstående tabel er beregnet, hvor stort et areal med fodergræs, vinterraps eller frøgræs (i procent af det samlede areal), der skal til for at sikre en tilstrækkelig opbevaringskapacitet frem mod 1. april. I tilfælde af, at man ønsker at anvende tankforsuring, for at kunne udbringe gyllen med slæbeslanger, skal der være plads til skumdannelse ved forsuringen, svarende til 1 meter til kanten af gyllebeholderen.

For mange beholdere, med en dybde på ca. 4 meter, reducerer det opbevaringskapaciteten med hele 25 pct. På bedrifter med begrænset opbevaringskapacitet kan dette løses ved at undlade at køre gylle til græs om foråret og kun nedfælde gylle (uden forsuring) til majs eller korn. Ved en lille opbevaringskapacitet skal græsmarkerne i stedet tildeles gylle om sommeren og om efteråret. Her vil der være mere plads til tankforsuring.

Tabel 1: Krav til sædskifte ved forskellig opbevaringskapacitet af kvæggylle. Det forudsættes, at gyllebeholderen er tom primo juli (efter 2. slæt) og medio august (efter 3. slæt).

Vurderet opbevaringskapacitet, måneder	Andel af sædskiftet med græsudlæg, græs, vinterraps eller frøgræs	Maks. beholdning 1. oktober
6	25	Tom
7	25	1 mdr. produktion
8	20	2 mdr. produktion
9	10	3 mdr. produktion
10	10	4 mdr. produktion
11	-	5 mdr. produktion
12	-	6 mdr. produktion

Tabellen tager udgangspunkt i, at gyllebeholderen tømmes efter både 2. slæt græs (juli) og efter 3. slæt græs (august). En gyllebeholder med 6 måneders opbevaringskapacitet bør tømmes igen før 1. oktober.

Fagligt set, opnås der en N-effekt, som er ca. 10 pct. lavere for efterårsudbragt gylle, sammenlignet med forårsudbringning. Derfor skal specielt den sene efterårsudbringning minimeres. Til højre i tabellen kan man se det maksimale gylleindhold i tanken pr. 1. oktober, hvis man vil sikre sig en

opbevaringskapacitet frem mod 1. april.

For ikke at få en stor gyllemængde at udbringe sidst i september, er det vigtigt at tømme gyllebeholderne både efter 2. slæt i juli og efter 3. slæt midt i august. Hermed er man også mindre afhængig af vejrliget sidst i september og af ledig kapacitet hos maskinstationer.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.